

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

11 березня 2025 р. Запоріжжя

№ 51-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОНУ від 26.12.2017 р., № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка» затвердженого наказом ректора від 29.07.24 р., № 142-А.,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити інструкції з охорони праці:

1.1 Кафедра дизайну

- Інструкція з охорони праці №581-ОП для викладачів кафедри Дизайну;
- Інструкція з охорони праці №582-ОП для користувачів персональних ЕОМ кафедри Дизайну;
- Інструкція з охорони праці №583-ОП в НВМ макетування ЕОМ кафедри Дизайну;
- Інструкція з охорони праці №584-ОП в НВМ рисунку та живопису ЕОМ кафедри Дизайну.

2. Начальнику ІОЦ Андрію САВЧУКУ розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці».

3. Контроль за виконанням цього наказу покладаю на т. в. о. проректора з АГР Вадима ДУБИНУ.

Ректор

Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:

Т. в. о. проректора з АГР

Вадим ДУБИНА
_____ 2025р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ
_____ 2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 581
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
КАФЕДРИ ДИЗАЙН

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «18» березня 2025р., № 57-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 581
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
КАФЕДРИ ДИЗАЙН

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. Вимоги даної інструкції **обов'язкові** для викладачів університету.

1.2. Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої,учбової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності в відповідності з законодавством України.

1.3. Вимоги викладачів:

- до роботи викладачами допускаються , що мають відповідну вищу освіту;
- на робочому місці вони проходять **первинний** інструктаж і проходять навчання з охорони праці до «Положення про проведення навчання і перевірку знань, інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та здобувачів освіти в НУ «Запорізька політехніка», що діє в університеті;
- **повторний** інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити один раз в 6 місяців;

Крім того, при необхідності, з викладачами проводяться інструктажі:

- б- **позаплановий**, по розпорядженню та наказу служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;

- **цільовий**, коли виконуються роботи, безпосередньо не зв'язані з обов'язками по спеціальності (професії) .

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктаж з викладачами проводять завідувачі кафедрами. Результати проведеного інструктажу записуються в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників» ;

I. ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;

- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;

- захарашувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;

Для забезпечення вимог пожежо – та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті заборонено наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2004р., №855.

1.4. Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;

- показати йому робоче місце.

1.5. Завідувач кафедри зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.6. Про кожний нещасний випадок (виробнича травма, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а потім **службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.**

1.7. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.8. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.9. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.10. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане) і не відкриті допоміжним персоналом.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4. Про всі вияви ні недоліки повідомити завідувача кафедрою.

III. ВИМОГИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ.

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Всі несправності в обладнанні, системах забезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування, необхідно усувати кваліфікованими фахівцями, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт.

3.4. **Забороняється:**

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів або призначення якої ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишати без нагляду обладнання що працює;

- включати та виключати (крім аварійних випадків) роботу на якому не доручена;

- користуватися в робочих приміщеннях побутовими електроприводами та електронагрівальними приладами з відкритими нагрівальними елементами.

Викладачі повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;
- знати місце знаходження аптечки;
- вміти надати першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.5. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);
- припинення подачі електроенергії, появи запаху диму та інше;
- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.6. Вразі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підніття ваги.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2. Привести в порядок робоче місце.
- 4.3. Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати цього під охорону.
- 4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідуючого кафедри.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі треба негайно припинити всі роботи, провести евакуацію присутніх, вимкнути обладнання, вентиляцію, електромережу, сповістити службу охорони та зв'язку за телефонами 3-10; 9-101.

5.2. При нещасному випадку очевидець, студент, що виявив факт травмування або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це керівника

робіт і завідувача кафедри, вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалому, сповістити служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО за телефоном 2-25. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю або здоров'ю інших людей і не приведе до більш тяжких наслідків.

5.3. При ураженні електричним струмом негайно відключити електрику, надати першу допомогу потерпілому, при необхідності викликати «швидку допомогу 9-103».

В.о. завідувача кафедри Дизайн

Тетяна ПАВЛЕНКО

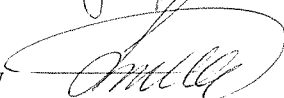
ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

В.о. декана ФБАД

Віра САВЧЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 582

ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ

КАФЕДРИ ДИЗАЙН

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» березня 2025р., № 51А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 582
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ
КАФЕДРИ ДИЗАЙН

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1 Особи, що працюють у якості користувача ПК, крім цієї інструкції, повинні знати:

а/ інструкцію з протипожежної безпеки;

б/ правила особистої гігієни;

в/ правила надання першої (медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.2 При роботі ПК можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- небезпечні значення напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електродротів із ушкодженою ізоляцією;

- статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПК;

- перенапруження зору на роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нерациональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь зоні відео терміналів (ВДТ);

- наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення відео термінала;

- рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне до випромінювання.

1.3. Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПК і зниження рівня впливу несприятливих умов струмопровідних частин, виконується:

а/ захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;

б/ застосуванням заземлення пристроїв ПК;

в/ раціональним розташуванням від моніторів відносно джерел освітленості (як штучних, такі природних);

г/ провітрювання приміщень і щоденного вологого прибирання приміщень;

д/ навчанням працівника правилам безпечної роботи з відео терміналом ПК;

е/ неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.

1.4. Приміщення з ПК повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравостей між природнім світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювані матеріали приміщень повинні бути матовими.

1.5. Найбільшу небезпеку при роботі дисплея низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:

а/ користувачу перебувати не ближче 0,5 м від екрана власного дисплея;

б/ у приміщенні із дисплеєм проводити щоденне вологе прибирання і не рідше одного разу за зміну витирати екран.

1.6. Робоче місце користувача ПК повинне бути обладнано з урахуванням вимог **ДСТУ: 8604:2015 «Робоче місце при виконанні робіт у положенні сидячи»**.

а/ конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу;

б/ часто використовувані предмети праці і органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні;

в/ під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині – 500 мм, по глибині – 650 мм;

г/ на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку , відстань якої від очей повинна бути аналогічній відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;

д/ поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.7. Монітор ПК повинен розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін;

1.8. На одного працюючого з ПК повинно припадати не менше 6,0 кв.м. площі і не менше 19,5 куб. м. об'єму робочого приміщення .

1.9. Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

1.10. Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьох контактні.

1.11. Забороняється експлуатація ПК без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.12. Користувач ПК зобов'язаний:

а/ виконувати тільки доручення йому керівником роботи;

б/ пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони, праці і безпеки співробітників;

в/ помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

г/ протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захарашувати його і проходи до нього;

д/ знати місце розташування засобів пожежогашіння на робочому місці і вміти користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

1.13. Користувачу ПК забороняється:

а/ виконувати розпорядження адміністрації , якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;

б/ відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;

в/ працювати на несправному комп'ютері;

г/ торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.14. За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ.

2.1. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПК під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

2.2. Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;
- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПК;
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.

2.3. Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу «Дисплей»:

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрану було 400-800 мм;
- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не попадало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора, мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

2.4. Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі), клавіатуру (для зниження рівня – статичної електрики), зовнішньої поверхні екрана дисплея.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ.

3.1. Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220ОМ, переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПК знаходяться в положенні «виключено», а корпуси пристроїв заземлені (зануленні).

3.2. Після підключення пристрою ПК до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екран ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3.3. Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.

3.4. Забороняється залишати ПК під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

3.5. Забороняється від'єднання / приєднання/ будь-яких пристроїв і кабелів ПК увімкнутими в електромережу комп'ютері.

3.6. Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПК тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занулення), справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

3.7. Вимкнути ВТ (відеотермінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

3.8. При виявленні запаху гару в пристроях ПК негайно вимкнути апаратуру, у друге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

3.9. Режим праці і відпочинку користувачів / операторів/ ,безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану , безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години – на 15 хвилин.

3.10. Кількість мікропауз / тривалістю до 1 хвилини/ регулюється індивідуально.

3.11. Кількість оброблюваних символів в (або знаків на ВТ) не повинна перевищувати 30 тисяч за 4 години роботи.

3.12. Форми і зміст перерв можуть бути різні: виконання альтернативної допоміжної роботи , проведеної гімнастика для очей, загальної гімнастики , тощо.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.

4.1. Встановити у положення «виключено» всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилуки з апаратури роботи при вимкненому електроживленні.

4.3. При всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи що до їх усунення, доповісти керівнику работ.

4.4. Виключити світло на робочому місці і в приміщенні.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

5.1. При виявленні запаху гару в пристроях ПК припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не змикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

5.2. Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію ШЛЯХОМ вимикання загального рубильника, або

пакетного вимикач на електроштити приміщення, а у випадку пожежі – і приточно - затяжну вентиляцію.

5.3. Повідомити про те, що трапилось, завідувача кафедри та службу ЦЗ, П, Т Б, ОП та ВО по телефону 2- 25, пожежно-рятувальна служба 9-101.

5.4. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповісти про це безпосередньо керівника робіт і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

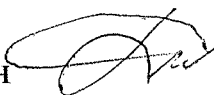
5.5. При нещасних випадках необхідно надати таку долікарську допомогу постраждалим:

- при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей), робити штучне дихання «рот в рот» і непрямих масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги 9-103) при пораненні накладіть стерильну пов'язку;

- при кровотечі рану закрити стерильною пов'язкою і тримати у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилася, пов'язку закріпити бинтом;

- при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла. У всіх випадках після надання першої допомоги викликати швидку допомогу 9-103.

В.о. завідувача кафедри Дизайн

Тетяна ПАВЛЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

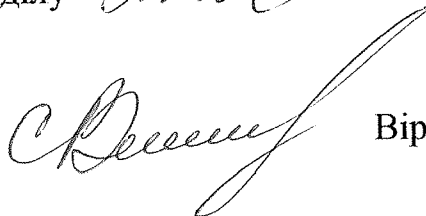
Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСВ

В.о. декана ФБАД

Віра САВЧЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 583
В НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧІЙ МАЙСТЕРНІ МАКЕТУВАННЯ
КАФЕДРИ ДИЗАЙН

м . ЗАПОРІЖЖЯ

2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» березня 2025р., № 51-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 583
В НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧІЙ МАЙСТЕРНІ МАКЕТУВАННЯ
КАФЕДРИ ДИЗАЙН

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для здобувачів освіти університету при виконанні практичних робіт з курсу «Дизайн».

1.2. До роботи в науково-виробничій майстерні допускаються здобувачі освіти, які попередньо пройшли медичний огляд, інструктаж з охорони праці, засвоїли безпечні прийоми та методи роботи, а також порядок дій при виникненні небезпечної ситуації.

1.3. Усі роботи в майстерні проводяться під керівництвом викладача, згідно з навчальною програмою.

1.4. Здобувачі вищої освіти повинні піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

1.5. Під час роботи в навчально-виробничих майстернях можливий вплив на студентів наступних небезпечних факторів:

- при неправильному сидінні можливі порушення постави, проблеми, з опорно-руховим апаратом
- недостатня кількість світла в навчально-виробничій майстерні може призвести до зниження зору;
- ураження електричним струмом при проблемах з електрообладнанням у навчально-виробничій майстерні.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Викладач зобов'язаний :

- увімкнути освітлення в навчальній майстерні, переконатися у справній роботі освітлювальних приладів. Освітленість у приміщенні повинна бути не менше 300 лк (20 Вт/м²) при люмінесцентних лампах і не менше 150 лк (48 Вт/м²) при лампах розжарювання.

- переконатися в справності електрообладнання: світильники повинні бути надійно прикріплені до стелі та мати світлорозсіюючу арматуру; комутаційні коробки повинні бути закриті; корпуси та кришки вимикачів та розеток не повинні мати ушкоджень, а також оголених контактів.

2.2. Дотримуватися санітарного стану кабінету технології, переконатися в цілісності скла у вікнах, провітрити кабінет.

2.3. Переконатися в тому, що температура повітря в навчальній майстерні близько 18-20°C.

2.4. Перед початком роботи потрібно підготувати своє робоче місце.

III. ВИМОГИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ.

3.1. При виконанні практичної роботи необхідно дотримуватись заходів безпеки, що наведені в інструкції з охорони праці, роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших.

3.2. Не слід залишати своє робоче місце без нагляду.

3.3. Всі роботи з глиною, треба проводити лише при у добре провітрюваній майстерні.

3.4. Забороняється вживати їжу та напої на робочому місці.

3.5. Не рекомендується розставляти квіти на підвіконнях у навчальній майстерні, щоб не перешкоджати проходженню світла.

3.6. Не захарашувати вікна предметами.

3.7. Матеріали для роботи не повинні перебувати у проходах, якщо вони не потрібні для роботи.

3.8. При відкриванні вікон необхідно фіксувати рами у відкритому положенні. При відкриванні фрамуг обов'язково використовувати обмежувачі.

3.9. Не рідше двох разів на рік має проводитися очищення світильників, а вікна в приміщенні навчальної майстерні повинні бути вимиті.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. По закінченні роботи необхідно все поставити на місце та прибрати робоче місце.

4.2. Перевірити закриття водопровідних кранів, вимкнути вентиляцію та освітлення.

4.2. Перевірити закриття водопровідних кранів, вимкнути вентиляцію та освітлення.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі треба негайно припинити всі роботи, провести евакуацію присутніх, вимкнути обладнання, вентиляцію, електромережу, сповістити керівника підрозділу і відповідні **служби за телефонами 3-10; 9-101.**

5.2. При нещасному випадку очевидець, студент, що виявив факт травмування або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це керівника робіт і завідувача кафедри, вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалому, сповістити **службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО 2-25;** .Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю або здоров'ю інших людей і не приведе до більш тяжких наслідків.

5.3. При ураженні електричним струмом негайно відключити електрику, надати першу допомогу потерпілому, при необхідності викликати «швидку допомогу 9-103».

В.о. завідувача кафедри **Дизайн**

Тетяна ПАВЛЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

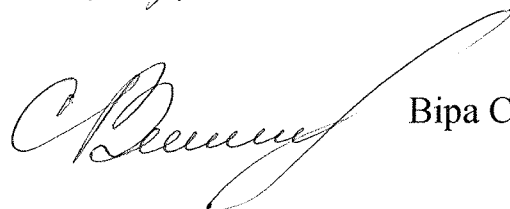
Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

В.о. декана ФБАД

Віра САВЧЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 584

**В НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧІЙ МАЙСТЕРНІ РИСУНКУ ТА
ЖИВОПИСУ
КАФЕДРИ ДИЗАЙН**

м . ЗАПОРІЖЖЯ

2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» березня № 51-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
В НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧІЙ МАЙСТЕРНІ РИСУНКУ ТА
ЖИВОПИСУ
КАФЕДРИ ДИЗАЙН

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для здобувачів освіти університету при виконанні практичних робіт з курсу Дизайн.

1.2. До роботи в науково-виробничій майстерні допускаються здобувачі освіти, які попередньо пройшли медичний огляд, інструктаж з охорони праці, засвоїли безпечні прийоми та методи роботи, а також порядок дій при виникненні небезпечної ситуації.

1.3. Усі роботи в майстерні проводяться під керівництвом викладача, згідно з навчальною програмою.

1.4. Здобувачі вищої освіти повинні піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

1.5. Під час роботи в навчально-виробничих майстернях можливий вплив на студентів наступних небезпечних факторів:

- при неправильному сидінні можливі порушення постави, проблеми, з опорно-руховим апаратом
- недостатня кількість світла в навчально-виробничій майстерні може призвести до зниження зору;

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Викладач зобов'язаний :

- увімкнути освітлення в навчальній майстерні, переконатися у справній роботі освітлювальних приладів. Освітленість у приміщенні повинна бути не менше 300 лк (20 Вт/м²) при люмінесцентних лампах і не менше 150 лк (48 Вт/м²) при лампах розжарювання.

- переконатися в справності електрообладнання: світильники повинні бути надійно прикріплені до стелі та мати світлорозсіюючу арматуру; комутаційні коробки повинні бути закриті; корпуси та кришки вимикачів та розеток не повинні мати ушкоджень, а також оголених контактів.

2.2. Дотримуватися санітарного стану кабінету технології, переконатися в цілісності скла у вікнах, провітрити кабінет.

2.3. Переконатися в тому, що температура повітря в навчальній майстерні близько 18-20°C.

2.4. Перед початком роботи потрібно підготувати своє робоче місце. Виставити стійко мольберт та виділити місце для фарб.

III. ВИМОГИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ.

3.1. При виконанні практичної роботи необхідно дотримуватись заходів безпеки, що наведені в інструкції з охорони праці, роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших.

3.2. Не слід залишати своє робоче місце без нагляду.

3.3. Всі роботи з фарбами з неприємним запахом, треба проводити лише при у добре провітрюваній майстерні.

3.4. Забороняється вживати їжу та напої на робочому місці.

3.5. Не рекомендується розставляти квіти на підвіконнях у навчальній майстерні, щоб не перешкоджати проходженню світла.

3.6. Не захаращувати вікна предметами.

3.7. Планшети, стільці та інші матеріали для роботи не повинні перебувати у проходах, якщо вони не потрібні для роботи.

3.8. При відкриванні вікон необхідно фіксувати рами у відкритому положенні. При відкриванні фрамуг обов'язково використовувати обмежувачі.

3.9. Не рідше двох разів на рік має проводитися очищення світильників, а вікна в приміщенні навчальної майстерні повинні бути вимиті.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. По закінченні роботи необхідно поставити на місце мольберти та стільці.

4.2. Прибрати робоче місце, вимити ємність для води, палітри.

4.1. По закінченні роботи необхідно поставити на місце мольберти та стільці.

4.2. Прибрати робоче місце, вимити ємність для води, палітри.

4.3. Перевірити закриття водопровідних кранів, вимкнути вентиляцію та освітлення.

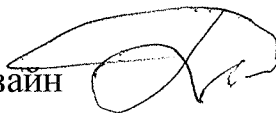
V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі треба негайно припинити всі роботи, провести евакуацію присутніх, вимкнути обладнання, вентиляцію, електромережу, сповістити **завідувача кафедри, чергову службу за телефонами 3-10; 9-101.**

5.2. При нещасному випадку очевидець, студент, що виявив факт травмування або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це керівника робіт і завідувача кафедри, вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалому, сповістити **служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО за телефоном 2-25.** Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю або здоров'ю інших людей і не приведе до більш тяжких наслідків.

5.3. При ураженні електричним струмом негайно відключити електрику, надати першу допомогу потерпілому, при необхідності викликати «швидку допомогу 9-103».

В.о. завідувача кафедри Дизайн

Тетяна ПАВЛЕНКО

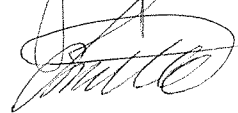
ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

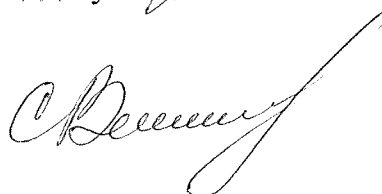
Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

В.о. декана ФБАД

Віра САВЧЕНКО